

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izjemi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ljudska šola z nemškim učnim jezikom v Ljubljani.

Mej blaginje in dobrote, ki se nam usiljujejo v novjšem času, spada vsekako ljudska šola z nemškim učnim jezikom, katero ima — hočeš nečeš — ustanoviti mesto Ljubljana, zaradi katere se je kot „eksekucijsko sredstvo“ že zaukazalo, da se morajo vsi slovenski učenci po mestnih ljudskih šolah poučevati v jedino izveličevalnej nemščini.

Ker se za to šolo kaže zanimanje od strani, od koder bi se kaj takega ne bili niti v spanji nadejali, ker je to vprašanje načelnosti, ker se to vprašanje utegne celo poostri, bode našim čitateljem gotovo v prid, ako podrobno priobčimo zgodovino tega perečega vprašanja, zlasti ker se bode pri tem pokazalo, kaka sapa brije v gotovih krogih proti vsekdar lojalnim Slovencem. Ta zgodovina je pa najbolj razvidna iz poročila mestnega šolskega odseka (poročevalec dr. Tavčar) v zadnji seji. Omenjeno poročilo glave:

Mestni šolski svet je s dopisom z dne 22. oktobra 1884 št. 217 predložil magistratu vse spise, ki se tičejo ljudskih šol z nemškim poučnim jezikom, katero naj bi ustanovila mestna občina Ljubljanska, z ozirom na to, da se je slovenščina kot učni jezik na dosedanjih ljudskih šolah upeljala, ali boljše upeljati hotela. Vsled tega dopisa sl. mestnega šolskega sveta, ima se tedaj mestni zbor pečati z vprašanjem, se li imajo ustanoviti mestne ljudske šole z nemškim učnim jezikom, in ali je potreba taci učilnic postavne izkazana, ali ne? V boljše pojasnilo videlo se je šolskemu odseku potrebno razložiti vse, kar se je glede te zadeve do danes zgodilo in izvršilo.

Znano je, da je mestni zbor dne 31. avgusta 1882 sklenil, da se ima glede vseh učilnih predmetov pričetkom šolskega leta 1883/4 po vseh ljudskih mestnih šolah slovenščina kot učni jezik upeljati. Ta sklep potrdila je tudi vrhovna šolska oblast in sicer že dne 4. junija 1883. Omenjeni sklep je tedaj že leta 1883 pravomočen postal, ter bi se — brez zaslišanja mestnega zastopa — ovreči ne bil smel. To pa se je vendar zgodilo! Naučni minister je namreč dne 2. marca 1884 pod št. 238 raznenadil visoki deželni šolski svet z ukazom, s

katerim je vse podrl in razrušil, kar sta bila poprej deželni šolski svet in mestna občina Ljubljanska v najlepšem soglasju sklenila.

Kako se tako postopanje vjema s predpisom §. 6 drž. zakona z dne 14. maja 1869, tega si šolski odsek nikakor tolmačiti ne more.

Z ukazom z dne 2. marca 1884 št. 238 je namreč gosp. naučni minister ukazal, da se po mestnih ljudskih učilnicah slovenski učni jezik toliko časa upeljati ne sme, dokler se neso ob enem ustanovile ljudske mestne šole z nemškim učnim jezikom. O nazorih, ki se zastopajo v tem ukazu gosp. naučnega ministra, govorilo se bode pozneje.

Z ukazom z dne 16. junija 1884 št. 1106 je visoki deželni šolski svet glede na omenjeni ministrov ukaz mestnemu šolskemu svetu dal nalog, da ima sestaviti pet različnih izkazov. Mej temi je najvažnejši: „Der Ausweis über die Anzahl sämtlicher schulpflichtiger Kinder des Stadtbezirkes Laibach nach dem Durchschnitte der letzten fünf Jahre, gesondert nach Geschlechtern, sowie nach der Nationalität der Schulpflichtigen.“ Že tukaj, slavni mestni zbor, se naglašja, da se je imela izkazati tudi narodnost šolskih otrok, „die Nationalität der Schulpflichtigen“.

V svojem ravnokar omenjenem ukazu sklicuje se deželni šolski svet tudi na peticijo nekaterih Ljubljanskih meščanov in na znani sklep kranjske hranilnice „dieses Kleinods des Deutschthums in Krain“, kakor je ta zavod ravnokar nazival nemški radikalni list v Celji. Peticija zahteva: naj deželni šolski svet Ljubljanskemu mestu naroči ustanoviti ljudsko šolo z nemškim učnim jezikom.

Kar se tiče sklepa kranjske hranilnice, znan je nam vsem, in pač ni potreba še posebej naglašati, da je ta sklep, ki se hoče opirati na dobrodejne namene, po svojem obsegu in jedru gola politična demonstracija. (Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 4. decembra.

Liberalcem je česka šola na Dunaji trn v peti. Vladi so vse sile napeli, da zavró, da se ta

šola ne otvori, letos so storili isto, da zabranijo jej osnovati drugi razred. Ko neso mogli drugoga se izmisliti že več, so obrekovali vodjo te šole, kako zasramuje one otroke, ki se oglašé, da prestopijo v kako drugo šolo. Navajali so tak slučaj in klicali oblastva na pomoč. Na krik židovskih listov se je res začela preiskava. Zaslišali so vodjo samega, učiteljico na tej šoli, dotičnega otroka in ude rodbine, katerej pripada otrok, in še nekaj drugih oseb. A preiskava je pokazala, da je vse, kar se je o tem pisalo, bila laž, kakor običajno v nemško-liberalnih listih.

Ceski poslanec dr. Herold je v nedeljo poročal svojim volilcem. Rekel je, da Čehi ne smejo prej mirovati, da dosežejo jezikovno enakopravnost, razširjenje avtonomije Česke, da se uredi državno-pravno razmerje dežel česke krone k državi, sankcionira jedinstvo in državno-pravni položaj Česke s kronanjem cesarja českim kraljem. — Staročeski listi hvalijo zadnji govor dr. Riegera. Madjarski časniki pa neso zadovoljni, da Rieger ni tudi zatrjeval, da Čehi ne nameravajo nikdar rušiti dualizma. Ta govor jih nikakor ni zadovoljil, ampak le razdražil. Nek list pravi, da ne vznemiruje Madjarjev utikanje Čehov v ogersko politiko, ampak naraščanje in ukrepanje slovanstva v Avstriji, katero bi še bolj se utrdilo, ako Čehi dobe več pravic, zato jih Madjarji ne morejo podpirati. Drugemu listu ni dovolj, da se je Rieger odrekel samo političnemu, nikakor pa ne literarnemu panslavizmu, kajti kdor panslavizem v katerej koli obliki vsprejme, ga vsprejme v vsaki. Drugi misli, da panslavizem zaradi tega govora še ne bode miroval. — Posebno veliko se sedaj piše o kronanju cesarja za českega kralja. Tako misli „Pesti Naplo“, da se pri novih volitvah utegne Čehom ponuditi prilika ponoviti svoje državno-pravne zahteve in se pogoditi z vlado, ter doseči, da se cesar krona českim kraljem. To baje tudi žele pri dvoru, kjer bi radi, da izgine česko vprašanje, kakor je izginilo ogersko. — „Narodni Listy“ pravijo, da se kronanje more vršiti le na podlagi starih svobodščin in pravic českega kraljestva, katere so bile odpravljene brez dovoljenja českega naroda in katere so še do danes prav za prav osnovni zakoni dežele. Morajo se samo pregledati in kodifikovati po dotičnih postavnih faktorjih, ki sta kralj česki in deželni zbor. Na posebne pravice českega kraljestva, na deželno ustavo so vselej prisezali česki kralji. Zato moramo zavračati misel, da bi česki kralj prisezal na državne zakone v državnem zboru zastopanih dežel ali pa na Schmerlingov oetroi. Kdor resno misli na kronanje, mora poprej misliti na revizijo cislatavskih ustav in na državno-pravno urejenje razmer dežel česke krone. Pred vsem se mora sklicati redni deželni zbor česki na pravičnej podlagi, kateri mora na temelji starih svobod in

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Drugi del.

II.

(Dalje.)

— Moram ti povedati resnico, rekla sem, — ničesar nesem bolj želela na svetu, kakor tega plesu.

Šla sva, in veselje, katero sem tu uživala presegalo je vsa moja pričakovanja. Na plesu se mi je še bolj zdelo, kakor poprej, da sem jaz središče, okrog katerega se suče vse, da je zaradi mene razsvetljena ta dvorana, igra godba, in zbrala se ta tolpa ljudij, ki me obožujejo. Vsi od lasničarja in hišine do plesalcev in starcev, ki so prihajali čez sobano in pravili mi ali pa dali mi razumeti, da me ljubijo. Občna sodba o meni na tem plesu je bila, kakor mi je pozneje pripovedovala sestričina, da nesem podobna drugim ženskam, da je v meni nekaj posebnega, vaškega, prostega in mičnega. Ta vspeh me je tako razveselil, da sem odkritosrečno po-

vedala možu, da bi še letošnje leto rada obiskala še dva ali tri plesu, „da bi se jih prinajela do vrha“, pristavila sem malo v zadregi.

Mož je rad dovolil, in s prva je hodil z vidnim zadovoljstvom, radoval se mojih uspehov, kakor bi bil pozabil ali pa odrekel se od tega, kar smo govorili poprej.

Pozneje je pa vidno začel dolgočasiti se in tožiti čez življenje, kakeršno sva živela. Pa jaz se zato nesem zmenila, in če sem opazila včasih njegov pazljivi in resni, v me uprti vpraševalni pogled, nesem razumela njegovega značaja. Tako sem bila oslepljena od ljubezni, katero sem nepričakovano vzbujala v vseh, od vzduha zabav, razveseljevanj in novosti, katerega sem dihala tu prvi pot, tako hitro je minul poprej daveč me njegov moralni upliv, tako prijetno je bilo v tem svetu biti ne le jednaka njemu, temveč še višji od njega, in ga zato še bolj in še samostojneje ljubiti, kakor poprej, da nesem mogla razumeti, kaj da on more videti slabega zame v tem svetnem življenji. Čutila sem novo čuvstvo ponosa in zadovoljnosti, ker so se vse oči obračale v me, ko sem prihajala na ples in je on hitro, kakor bi se bal pokazati se pred tolpo svojo pravico do mene,

me ostavil in zgubil se v črno tolpo frakov. „Le čakaj,“ mislila sem, iskajoč z očmi v konci sobane njegovo postavo, katere ni nikdo opazil, in ki je večkrat se dolgočasila, „le čakaj,“ mislila sem, „ko prideva domov, bodeš videl in razumel, za koga se jaz prizadevam biti lepa in blesteča, in kaj jaz ljubim izmej vsega tega, ki me okrožuje današnji večer.“ Meni samej se je zdelo v resnici, da me vspehi moji samo zato veselé, da mu jih morem žrtvovati. Le jedno bi utegnulo zame biti škodljivo v svetnem življenji, ko bi kdo teh mladih ljudij vzbudil ljubosumnost mojega moža; pa on je tako zaupal v mene, in kazal se tako ravnodušen, ter vsi ti mladi ljudje zdeli so se mi tako ničevni proti njemu, da se mi jedina nevarnost sveta, po mojih pojmihi, ni več zdelo strašna. Pa kljubu temu mi je laskanje mnogih ljudij v svetu napravljalo veselje, laskalo se mojemu samoljubju, usiljevala mi misel, da je neka zasluga v mojej ljubezni k možu, in obnašala sem se proti njemu samostalneje in nekako brezozirnejše.

— A jaz sem te videla, kako si se živahno razgovarjal z N. N., rekla sem mu nekoč, ko sva se vračala s plesom, in požugala sem mu s prstom.

pravice z ozirom na okoliščine novejšega časa izdelati ustavo kraljestva, ki bi ustanovljala državno samostojnost in nerazdeljivost dežel česke krone. Le na tako ustavo bi mogel prisesti česki kralj. O drugej podlagi neče nič slišati česki narod, in če se ne obnove stare pravice českega kraljestva, je kronanje nemogoče.

V Budimpešti je šla **gališka** deputacija obstoječa iz deželnega glavarja, dveh škofov, grofa Potockega in kneza Zapiehe, da cesarju izreče zahvalo dežele za Njega sočustvo, ko jo je zadela povodenj. Dnes bode cesar vsprejel to deputacijo.

Vnanje države.

Poročila časopisov o slabem položaji bolgarskega prebivalstva v **Makedoniji** ne bodo ostala, kakor se kaže, brez uspeha. Ruski vladni krogi že premišlujejo, kako bi se temu dalo odpomoči in prisiliti Turčijo, da upelje obetane reforme. Židovski listi se zaradi tega že budujejo na Rusijo, češ da je niti Skiernieviški shod ni poboljšal.

Francoska zbornica je sklenila z 260 proti 246 glasom tudi za volitve v senat splošno aktivno pravico, zastran pasivne pa s 372 proti 135 glasom ukrenila, da nikdo ne more biti senator, kdor ne bi mogel biti poslanec zbornice. Obema tema sklepoma je ugovarjala vlada. S tem so navstale za vlado nove težave. Senat gotovo ne bode pritril tema sklepoma, in tako nov vollen red gotovo ne bode ob pravem času gotov. Marsikdo se bode čudil, da zbornica sklepa take stvari, o katerih sama ve, da se ne dajo uresničiti. To se zgodi vsled tega, ker vse monarhistične stranke podpirajo predloge radikalcev, da le delajo zadrege vladi. S tem mislijo omajati republiko. Tem ljudem je vsako sredstvo dobro, da le dosežejo svoj namen. Včeraj dopoldne je bil sklican ministerski svet, da se posvetuje, kaj je storiti. Sklenil je baje počakati, da senat modificira sklepe zbornice. Ko zopet pride ta stvar pred zbornico, bode ta vsprejela senatove sklepe, če ne, pa ostane dosedanj volilni zakon v veljavi.

Svicaški narodni zbor je izvolil radikalca Stoessla predsednikom, radikalca Bezzola podpredsednikom. V bureau je pa volil tri radikalce in enega klerikalca.

Ker se **nemški** državni zbor vladi vedno bolj po robu postavlja in ga tudi vsi Bismarkovi govori in strašenja ne preplašijo, so-li se, da bode razpuščen. Pri novih volitvah se nadeja vlada zase pridobiti še tistih trideset glasov, ki jej manjkajo do večine. — Po uradnih poročilih je v državnem zboru sedaj 76 konservativcev, 28 članov državne stranke, 109 katolikov, 16 Poljakov, 50 narodnih liberalcev, 61 svobodnjakov, 7 poslancev ljudske stranke, 22 socialnih demokratov, 23 divjakov, k tem je pristetih 15 poslancev Alzacijskih in Lorenskih.

V **angleški** zgornji zbornici je lord Northbrook zagovarjal stanje angleškega vojnega brodograja. Vlada hoče obdržati prvenstvo angleškega brodograja. Anglija ima dosti več vojnih ladij kakor Francija in tudi vsako leto napravi več novih kakor Francija. Mnogo ladij je sedaj v delu, ki se bodo, kakor hitro je mogoče dovršile.

Egiptovsko finančno vprašanje še ne bode tako hitro rešeno, kakor se dr. soditi po izjavah angleškega ministerskega predsednika v spodnji zbornici. Rekel je, da ta stvar v tem zasedanju ne pride pred zbornico, ker dogovori z velevladmi še ne bodo končani. — Pri afriške konferenci v Berlinu pa to vprašanje, kakor se govori, ne pride v razgovor, kajti utegnili bi motiti uspeh konference. Nemčija želi, da bode konferenca v vsem uspešna, kar koli se bode na njej posvetovalo. — Kraje na vzhodno-egiptovskem obrežji si drug za drugim prisvajajo evropske države. Anglija je zasela Zeilo in Berbero, Italija Zulo pri Massauahu, Francija Tadjuro. Vsi ti kraji spadajo pod vrhovno oblast turškega sultana. Anglija je tudi ob svojem času zahtevala, da jih zasede Turčija s svojimi vojaki.

Imenovala sem mu neko znano Peterburško damo, s katero je res govoril ta večer. Rekla sem to, da bi ga razvedrila; kajti bil je ta večer sosebno molčeč in dolgočasen.

— Oh, čemu to govoriš? Saj tudi ti govoriš, Marička! zamrmral je skozi zobe in zmrazil obraz, kakor bi bil čutil kako fizično bolečino. — To se ne spodobi ne tebi, ne meni! Pustiva to drugim, kajti utegnili bi še motiti najine dobre razmere, a jaz se nadejam, da te še dolgo ostanejo dobre.

Sram me je bilo in molčala sem.

— Ali bodo ostale dobre? Kako misliš? vprašal je.

— Saj se nikdar še neso motile in se ne bodo, rekla sem, in tedaj se mi je res zdelo tako.

— Bog daj, da ne, rekel je, — a bilo bi čas vrniti se na deželo.

Pa to mi je rekel samo jeden pot, drugekrat se mi je pa zdelo, da je bil tako srečen kakor jaz, in jaz sem bila tako vesela. Če je njemu včasih dolg čas, tolažila sem se, saj sem tudi jaz se dolgočasila za njega na deželi; če se premene nekoliko najine razmere, se bode vse popravilo, ko bomo po letu zopet s Tatjano Semenovno na našem domu.

Ko ta tega ni storila, so pa druge države. To pa turškim vladnim krogom ni po volji, in čuje se, da so turškemu poslaniku v Parizu že naročili pritožiti se pri francoskej vladi zaradi prisvojenja Tadjure. Ta pritožba pa najbrž ne bode nič pomagala. — V pravdi blagajnice egiptovskih dolgov proti vladi je odločilo sodišče, da je bilo postopanje vlade nezakonito, ko je ustavila za nekaj časa amortizacijo teh dolgov in zaukazala dotične zneske plačevati vladi, kajti likvidacijski zakon sme spremeniti samo menarodni finančni komitet. Uradniki, kateri so denar izplačali vladi mesto blagajnici državnega dolga, ga bodo morali tej povrniti.

Dopisi.

Izpod Nanosa 3. decembra. [Izv. dopis.]

Skoro da je ni postave, katera bi osobito naš kmetijski stan tako sovražil in klet, kakor je sedanja šolska postava. In to ne brez uzroka. Ta postava je sama na sebi sicer potrebna in koristna, a ne tako lahko izpeljiva; njej zadostovati je nekaterim otrokom čisto nemogoče in ker se jih v to sili, stavlja se jih čestokrat v največje nevarnosti. Ko so to postavo izgotavljali, imeli so pred očmi meščanske otroke ali otroke bolj premožnih deželanov; pomislilo se ni, kako bode mogoče, od šole oddaljenim ubožnim otrokom pokoriti se tej postavi. Ko bi se tedaj bil na te posledaje ozir jemal, kar se je imelo zgoditi, potem bi se bila za te gotovo kaka izjema napravila, kar bi bilo čisto opravičeno. Morda mi bode kdo oporekal, trdeč, da postava mora biti za vse jednaka. Jaz pa pravim, da kjer je potrebno, tam se mora napraviti kaka izjema in to je gotovo pri šolski postavi. Le pogledjmo: V nekaterih krajih prične pouk zjutraj ob osmi uri, otroci koji so oddaljeni čez jedno uro od šole morajo v lepem vremenu iti z doma pred sedmo uro. V slabem vremenu, ko je blato, sneg, osobito pa burja, tedaj morajo iti pa še veliko pred, po zimi, ko je še popolnem tema. Mar ni to silno trpinčenje, ako se kaj takega tirja od šest, sedem, osem let starega otroka, kateri je pa poleg svoje mladosti še slabo oblečen, bosonog in morda celo gladen?

Pa ko je zjutranji mrz in trud prestal, ni prestal še vsega; ob enajsturi uri ali pa celo o poludne preneha dopoludanski pouk, tedaj bi bilo treba mladim in zdravim žledčekom gorkega krepila, osobito po zimi. Ali i to se ne zgodi, kajti ubožni starši nimajo denarja, da bi mogli plačevati hrano za svoje otroke v trgu ali v vasi, kjer je šola. Domov kosila pa tudi ne morejo hoditi iskat, ker ni časa, kajti ob jedni uri popoldne treba je biti zopet v šoli. Seboj prineseni kosček črnega kruha služi jim toraj za kosilo.

Ob tretji uri popoldne ali še celo kasneje vračajo se zopet domov, kamor dospejo v četrti uri vsi premrazeni in gotovo popolnem lačni in trudni.

Povprašuje se čestokrat in to v jednem in drugem kraju po uzrokih, zakaj da mladina tako boleha. Mar ni morebiti sedanja šolska postava dosti ali največ kriva? Jaz bi mislil dá. Vsaj tudi mlado drevo, koje je jedenkrat premrzlo, ne zeleni ter ne raste in ne rodi več tako, kakor bi bilo sicer, ko bi ga silni mrz ne bil pokvaril. Tako se godi tudi s človekom.

Čisto opravičena je toraj želja, razširjena mej kmetiskim stanom, da bi se namreč gori omenjena postava tako strogo ne izvrševala ter, da bi se vsaj

Zima je minula, ne da bi bila vedela, in ostala sva proti najinim načrtom še velikonočne praznike v Peterburgu. Na belo nedeljo, ko sva se že popolnem pripravila na pot, in je vse bilo že urejeno, nakupljena že razne reči za darila, cvetlice in kar je bilo treba za življenje ne deželi, bil je moj mož posebno dobre volje. Nepričakovano pa pride k nam sestričina in začne prositi, da ostaneva še do sobote, da obiščeva družbo grofinje? Pravila mi je, da bi me grofinja R. jako rada videla, da pridem, da tedaj v Peterburgu bivajoči princ M. že od poslednjega plesa jako želi seznaniti se z menoj, da bo samo zaradi tega šel k grofinji, da sem jaz najlepša ženska v Rusiji. Vse mesto bode tam, ter bi nečemur ne bilo podobno, ko bi jaz ne prišla.

Moj mož je bil na drugem konci vsprejemne sobe in se je razgovarjal z nekom.

— Ali pojdetje Marija? rekla je sestričina.

— Midva sva hotela pojutršnjem oditi na deželo, odgovorila sem odločno, in pogledala na moža. Najine oči so se srečale, on se je hitro obrnil.

— Jaz ga bodem pregovorila, da ostaneta, rekla je sestričina, — in v soboto pojdeva mešat glave. Kaj ne?

(Dalje prih.)

tam, kjer se za silno potrebno spozna, napravila kaka izjema. Jaz nesem mračnjak nasprotno; unet sem popolnem za napredek in omiko; strinjam se popolnem s tem, da se skrbi za pouk. Ali največji zaklad, kojega ima človek od Boga, je pač zdravje, torej za to nam je v prvi vrsti skrbeti. V zdravem telesu prebiva i zdrava duša.

H. . . .

Z Notranjskega 3. decembra. [Izv. dop.]

C. kr. fincarji pri Trstu so kaj natančni v svojem poslu, da gotovo še prenatantni, kajti še celo listnicam onih, koje vizitujejo ne dajo miru. Ni dayno temu, ko je c. kr. fincar terjal od nekoga, kate-rega so na cesti iz Trsta ustavili in to po noči, da naj mu pokaže listnico in ko mu jo je pokazal, terjal je, da naj jo odpre. Dotični mel je v listnici nad 200 gld. torej mu je vender bilo pomisliti, komu in kje da naj listnico odpira. Radi tega se drzveno staviti do sl. c. kr. finančnega vodstva vprašanje, je li dovoljeno c. kr. fincarjem, da na cesti in to po noči terjajo od popotnikov, koje ustavijo, da jim morajo svoje listnice odpirati? In ako je to dovoljeno, kje je gotovost, da jedno ali drugo noč ne pridejo kaki potepuhi, katerih se itak ne manjka, v finančni obleki, ter terjajo od koga listnico z vsebino ter vse konfiskujejo ali bolje rečeno ukradejo?

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

(Dalje.)

Sklicevalo se je v generalnej debati v deželnej zbornici tudi na to, da ima mesto Ljubljana veliko korist od dežele in da bi se že samo zavoljo tega ne smelo braniti menda iz hvaležnosti do nje prevzeti nekoliko njenih izdatkov za ljudsko šolstvo. Res je in nikdo ne bode tega tajil, da je deželno glavno mesto tesno navezano na deželo; nasprotno pa je tudi res, da je isto tako tesno navezana tudi dežela na Ljubljano in da uživa od nje in po njej neprecenljive koristi; koristi, o katerih se lahko po vsej pravici trdi, da so, ako ne večje, pa vsaj takove, kakor one, katere uživa mesto od dežele. Važnost glavnih mest za dežele in države se pa tudi splošno priznava in kamorkoli se ozremo okolu sebe, povsod vidimo, da deželni zastopi razvoj glavnih svojih mest pospešujejo in sicer mnogokedaj tudi z denarnimi žrtvami. Pri nas pa bi imelo biti nasprotno; pri nas bi glavno mesto imelo deželi pomagati sebi in svojemu razvoju očitvidno na kvar.

Deželni zbor se tudi ni prav nič oziral na to, da Ljubljana že faktično nosi prav velika denarna bremena za deželo. Tako plačuje na pr. za zemljiško odvezo, za katero nema nikacega interesa, okroglo svote 34000 gld. na leto in je doslej plačala že za njo mnogo čez jeden milijon goldinarjev. Poleg tega pa mora za vse ostale občine po deželi zalagati hiralne stroške in mora zavoljo tega, kakor pričajo o tem vsakoletni računski sklepi, od leta do leta utrpeti velike denarne žrtve; žrtve, ki so le deželi na korist.

Sicer pa je faktično Ljubljansko mesto tudi doslej že donášalo indirektno normalno-šolskej zakladi. Od otrok, ki obiskujejo letos ljudske šole Ljubljanske, jih je 440 z dežele. Za nje bi po postavi ne bila dolžnost mesta Ljubljanskega, skrbeti jim za pouk; temveč dolžnost dotičnih občin, v katere spadajo. S tem, da so bili vsprejeti v mestne šole Ljubljanske, odvzeta je tedaj dotičnim občinam skrb za njihovo ušolanje, tedaj precejšen del njih bremena.

Vse doslej povedano govori tedaj odločno proti postavnemu načrtu od 16. oktobra t. l. Vse to je gotovo bilo merodajno tudi deželnemu zboru samemu, ko je sklepal postavi od 19. decembra 1870 in 26. oktobra 1875 ter za Ljubljano kot zaprto mesto in šolsko občino, katere lastni dohodki so popolnem zadostovali za pokritje vseh in vsakoršnih šolskih potrebščin njenih, določil izjemo, vsled katere jej ni bilo konkurovati za normalno-šolsko zakladi.

Ako je deželni zbor, kakor je to razvidno iz generalne debate, napotilo k temu, da je vsprejel omenjeni postavni načrt ravno to, da se pritegne k uplačilom priklad za normalno-šolsko zakladi tudi južna železnica, tedaj je imel skrbeti, da bi se bilo to, ako že drugače ni bilo mogoče, zgodilo potom državnega zakonodajstva; ne pa na tako brezoziren in neopravičen način vsem ostalim davkoplačevalcem naložiti tako občutljivo novo davčno breme.

I. Z ozirom na vse to, predlagajo združeni odseki personalnopravni, finančni in šolski:

Slavni mestni zbor naj sklene, da se ima

1. Glede na to, ker dohodki šolske občine Ljubljanske popolnem zadostujejo za pokritje vseh

in vsakoršnih potreb ljudskega šolstva v mestu Ljubljani in tedaj dežela Kranjska ni potrebovala nikdar za Ljubljansko ljudsko šolstvo kaj priplačevati;

2. glede na to, da je deželni zbor kranjski očitno imajoč pred očmi določbe §. 66. državnega šolskega zakona od 14. maja 1869 in uvažujoč posebne od ostalih občin v deželi različne razmere glavnega mesta Ljubljanskega kot zaprtega mesta, vselej in sicer tedaj, ko je sklepal postavbe od 24. aprila 1873, 19. decembra 1874, 26. oktobra 1875 in 9. marca 1879, dovolil Ljubljani izjemo glede plačevanja priklad za normalno-šolsko zaklado;

3. gledé na to, da glavno mesto Ljubljansko brez tega že od nekdaj skrbi za šole in stvarne potrebtine vsem mnogoštevilnim z dežele v Ljubljanske ljudske šole došlim otrokom, ter tako indirektno donaja v normalno-šolsko zaklado;

4. glede na to, da bi zakon od 16. oktobra t. l. ko bi zadobil Najvišje potrjenje, jako občutljivo zadel z davki brez tega že preobložene davkoplačevalce Ljubljanske, posebno pa ravno najmanje premožne mej njimi; in

5. glede na to, da mora mesto Ljubljansko brez tega že nositi na mestu dežele prav izdatna davkovska bremena v zadevah, do katerih nima nikacega interesa; —

ima se skupnemu ministerstvu poslati predstavo proti postavi od 16. oktobra t. l. s prošnjo, da je ne priporoči Najvišji sankciji.

II. Mestnemu magistratu se naroča, da ta sklep nemudoma izvrši.

Mestni odbornik dr. Tavčar poroča v imenu finančnega odseka o ukazu c. kr. finančnega ravnateljstva, da bi imela blagajnica zamudne obresti od neposrednih davkov sproti zaračunjevati in v posebno knjigo upisavati. Poročevalec pravi, da mesto ni zavezano cesarskih davkov pobirati. Za pobiranje cesarskih davkov mesto itak že plačuje samo za osebe do 4000 gld. na leto. Če bi se hotelo ustreči ukazu finančnega vodstva, treba bi bilo, še jednega pomožnega uradnika, kar bi itak težavni posel pomnožilo in podražilo. Poročevalec torej nasvetuje, da se temu neutemeljenemu ukazu finančnega vodstva ne ostreže, čemur zbor pritrdi.

Mestni odbornik gosp. Bayer poroča o javni dražbi mestne drevesnice na Tržaški cesti in nasvetuje, da se prepusti gospodu, ki je največ obljubil namreč 1800 gld. (Vsprejeto.)

Mestni odbornik g. Žužek poroča o določitvi stavbinske črte za gosp. Viljema Mayerja hiše na sv. Petra cesti in nasvetuje, naj se ne dovoli druga stavbina črta, ampak naj bi se skusilo napraviti sporazumljenje mej gg. Mayerjem in Šifrerjem, da bi se zidala prva črta, po kateri bi se mesto na tem prostoru res olepšalo in bi se napravil pot od frančiškanskega mostu na sv. Petra nabrežje. — Po daljšem razgovoru se sklene, da se magistratu naroči, da skuša še enkrat g. Šifrerja pridobiti za prvo stavbenko črto in da ima o tem v treh tednih poročati mestnemu zboru.

Na predlog g. Hribar-ja se potem javna seja sklene in prične tajna.

Domače stvari.

— (Vladika Strossmayer) daroval je 300 gold. za „Narodni dom“ v Ljubljani.

— (Instalacija g. knezoškofa dr. Misije) vršila se bode dne 14. t. m. v Ljubljani. Generalno vikarstvo je določilo, da se ima dan blagoslovljenja novega knezoškofa v Gradci in dan slovesnega umeščenja 14. t. m. po vseh cerkvah slovesno praznovati. Vsi gospodje dekani in drugi duhovni, katerim je mogoče, so vabjeni, da se zberó v Ljubljani dne 14. t. m. ob 9. uri v refektoriji bogoslovnice, da se udeleže slovesnega uhoda knezoškofovega v stolno cerkev.

— (Osobne vesti.) G. Lovro Vošnjak, župnik v Šent Juriju na južni železnici imenovan je duhovnim svetnikom. — Umirovljeni duhovnik gosp. Jakob Planinšek preseli se na Prihovo.

— („Slovensko društvo“ v Mariboru) ima v 28. dan t. m. svoj občni zbor, pri katerem bode volitev odbora in razgovor o političnem položaji.

— (Iz mestnega zbora Ljubljanskega.) V predvčerajšnji seji poročal je v imenu šolskega odseka g. dr. Tavčar o ustanovitvi ljudske šole z nemškim učnim jezikom. Po obširnem opisu nasvetoval je sledečo resolucijo: „Gledé na to, da se po dosedanjem preiskavanji ni določilo povprečno

število nemških otrok, ki so zadnjih pet let obiskovali mestne ljudske učilnice glede na to, da sta gospod naučni minister, kakor tudi gospod okrajni šolski nadzornik potrebo nemških ljudskih šol v Ljubljani s tem dokazati hotela, da sta se ozirala na želje slovenskih starišev in glede na to, da se je tedaj pri dosedanjem preiskavanji ozir jemalo tudi na otroke slovenskih starišev, — kar je proti jasnemu predpisu zakona — se mestni zastopnikakor ne more prepričati o potrebi nemške ljudske šole, ki naj bi se na občinske stroške ustanovila v Ljubljani; pač pa mora mestni zastop izreči, da na podlagi dosedanjega preiskovanja, ki ne zadostuje postavnim predpisom, za sedaj ne bode ustanovil niti samostojne ljudske mestne učilnice z nemškim učnim jezikom, niti nemških paralel na že obstoječih ljudskih mestnih učilnicah. Glede na to, da so se mestne ljudske učilnice z ukazom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 12. julija 1884 št. 1324 strogo zopet ponemčile in glede na to, da so tedaj te učilnice čisto take, kakor so bile v časih, ko je še nemška stranka vodila mestne zadeve Ljubljanske, mora mestni zastop tudi izreči, da sta peticija nekaterih Ljubljanskih mešanov, kakor tudi sklep kranjske branilnice vsled zgornjega ukaza in vsled zopetnega strogega ponemčenja mestnih ljudskih šol nepotrebna postala in da nema mestni zastop nikakega povoda več, pečati se z omenjeno peticijo in omenjenim sklepom!“ Dr. vitez Bleiweis po obširnem utemeljenji stavi sledeči predlog: 1. S šolskim letom 1885 počenši se na jedni mestni ljudski deški in na jedni mestni dekliški šoli odpre po jeden razred z nemškim učnim jezikom. 2. Magistratu se naroča a) Ta sklep naznaniti c. kr. deželnemu šolskemu svetu z dostavkom, da mestni zbor pričakuje, da bode brez zamude stopil zopet v veljavo od mestnega zbora sklenjeni učni načrt za slovenske ljudske šole. b) nastaviti potrebno učno osobje in najeti dve sobi, da se leta 1885 odpreti nemški paralelki za otroke nemške narodnosti. Gospod podžupan Petričič podpira ta predlog, dasi je prepričan, da nemške ljudske šole ni potreba, ker imajo Nemci z vadnično šolo in drugim privatnim zavodom nemških učilnic dovolj. Govornik misli, da se bode nemška šola dovela ad absurdum, a biti mora čisto nemška, v nji se ne sme slovenski ničesa poučevati, potem bomo videli, ali bodo Nemci pošiljali svoje otroke v njo. Mestni odbornik Hribar je v krepkem govoru podpiral resolucijo šolskega odseka. Mestni odbornik dr. Zarnik je predlagal, naj se, ker nemamo v Ljubljani nobenih slovenskih ljudskih šol, preide o vsej stvari na dnevni red. Poročevalec g. dr. Tavčar je temeljito branil predlog šolskega odseka. Pri glasovanji zavrže se g. dra. Zarnik-a predlog, da se preide na dnevni red z vsemi proti trem glasom (dr. Zarnik, dr. Drč in Počivalnik), predlog dra. viteza Bleiweis-a z desetimi proti sedmim glasom (dr. vitez Bleiweis, Petričič, Kušar, Murnik, Žužek, Pakič in Ničman). Slednjič vsprejme se resolucija šolskega odseka. Zanj so glasovali mestni odborniki: Bayer, Hribar, dr. Tavčar, Počivalnik, Valentincič, dr. Drč, dr. Zarnik, Kolman, Gogola in Ledenik. Obširneje o zanimivej debati poročamo.

— (Staroslovansk umotvor.) V nemških listih čitamo, da so v Schortan-u a. E. našli staroslovanska tla iz mozaika zložena, 89 centimetrov pod zemljo. Mozaik predstavlja kvadrat, katerega strani so po 70 centimetrov dolge. V tem četveroogelniku je iz raznobojnih kamenčkov sestavljena podoba staroslovanskega božanstva „Beliboga“, ob strani pa je napis, v katerem se čita ime slovanskega kneza Pribislava. Ako je vse to res, o čemer si pa usojamo še dvojiti, bila bi ta najdba skoro neprecenljive vrednosti.

— („Vrtec“. Časopis s podobami za slovensko mladino) ima v 12. številki naslednjo vsebino: Prečastitemu, prevzvišenemu gosp. dru. Jakobu Misiji, novemu knezoškofu Ljubljanskemu. Pesen. Fr. Krek. — Sanj. — Bolnikovi gostje. Josip Gradčan. — Sveti Nikolaj. Pesen. Fr. Krek. — Previdnost. Iz laščine posl. Pokokrján. — Grad „Pernstein“. — Lehko noč. Pesen. Janko Zagorski. — Pestalozzi. J. T. — Zakaj čebele slavé sveti večer. — Božične slike. Mestislav. — Zgodovinsko — mestopisni obrasci. (Spisuje P. F. H.) Ljubljana. — Razne stvari. — Vabilo k naročbi.

— (Firma „A. Tschinkelnovi sinovi“.) Finančni minister vitez Dunajevski pozval je k sebi načelnike Tschinkelnove firme, da bi od njih na- tačno poizvedel o stanji in položaji te firme. Pri

tej priliki razgovarjal se bode minister tudi o davkovnem kreditu Tschinkelnovih sladornic. — Tschinkelnova firma doposlala je svojim upnikom tako-le bilanco:

	Aktiva	Pasiva
Bratje Tschinkelnovi	4,417.000 gl.	3,222.000 gl.
Avg. Tschinkelna sinovi	3,460.000 „	2,653.000 „
Anton Tschinkel	820.000 „	235.000 „
vkupe	8,697.000 gl.	6,110.000 gl.

Po tej bilanci bi presegala aktiva dolgove za 2.587 000 gl. Danes raznesla se je po mestu vest, da je avstrijska deželna banka sklenila Tschinkelnom pomagati iz neprijetnega položaja.

— (Izpred porotnega sodišča.) Včeraj je bil zatožen Jaka Opeka, posestnik na Vrhniki, ki ceni svoje imenje na 10.000 gld., hudodelstva goljufije. Z bogatim kmetovalcem Stržinarjem z Vrhnike, ki je dober za 50.000 gld., imela sta zmirom kupčije in Stržinar je Opeki posojeval denarje. Ko je šlo za zadnjih 1000 gld., tožil je Stržinar Opeko, da mu jih ima plačati. A Opeka je prisegel, da ni Stržinarju ničesar dolžan. Zaradi krive prisega bil je včeraj pred porotniki, kateri so ga jednoglasno krivim spoznali, in obsojen je bil na dve leti teške ječe, poostrene s postom vsaki mesec.

— (V Breginji na Tolminskem) otvoril se je nov poštni urad, ki ima vsakdanjo zvezo s Koboridom.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Celje 4. decembra. Znani Ormoški sodnik Kmetič odstavljen, voditeljem Ormoške sodnije imenovan je okrožne sodnije pristav gospod Šventner.

Dunaj 4. decembra. V zbornici poslanec predložil je finančni minister Dunajevski državni proračun za 1885 v obširnem exposé. Po tem bi znašali troški 519,893.166 gold., dohodki pa 504,816.961 gold., torej bi bilo primanjkljaja 15 milijonov. V primeri z letom 1884 je deficit za 25 milijonov manjši. Ako se od deficita za 1885 odračunijo izredni izdatki, posebno za železnice, v skupnem znesku 13,729.172 gold., je pravega deficita le 1,347.033 gold. To zmanjšanje ima svoj izvor v neprestanem naraščanju državnih dohodkov. Finančni minister omenja, da mu ni bilo treba, akoravno se mu je 1884 leta dalo dovoljenje, prodati delnic Fran Josipove železnice v znesku 34/10 milijonov, upa torej, da bode s skupflom deloma pokrtil deficit ze 1885. Po podrobnem pojasnilu posamičnih točk proračuna, izraža minister nado, da se mu bode z državnega zbora pomočjo posrečilo, doseči smoter, po katerem vlado vztrajno teži: Trajno razširiti in utrditi podlage državnemu gospodarstvu.

Razne vesti.

* (Nesrečna občina) je selo Nyirmezo na Ogerskem s 729 prebvalci. Začetkom septembra bilo je v tej občini še 115 otrok, pod 10 let starih. V 30. dan novembra bilo jih je samo še 24, kajti 91 otrok pomrlo je za davico.

* (Ljudske bukvarne.) Pred kratkem izdalo je oskrbnistvo 24 ljudskih bukvarn v Berlinu prav zanimiv statističen sestavek o jednoletnem delovanji teh koristnih občinskih zavodov. Iz tega razvidimo, da je od 1. aprila 1883 do 31. marca 1884 ljudske bukvarne obiskalo 17.198 čitateljev, ki so prečitali 351.434 zvezkov. Najmarljivejše čitateljke bile so to leto ženske, ker jih je obiskalo 3997 ljudske bukvarne; za tem se pa vrsté moški, kakor 3622 rokodelcev in pomočnikov, 3607 dijakov, 2423 umeteljnikov, kupcev in obrtnikov, 1483 uradnikov, 1159 delavcev, 855 učiteljev in 52 vojakov. Vseh 24 ljudskih bukvarn ima vkupe 99.763 zvezkov, od katerih pripada 46.938 nemškemu narodnemu slovstvu in 12.346 zgodovini. Najljubši predmet, s katerim so se ženske bavile, bilo je narodno slovstvo in za tem povestnica; najmenj so se pečale ženske z računstvom (matematiko), ker so si izposodile vse leto samo — 18 zvezkov računske vsebine. — Tudi na Dunaji vspešno delujejo take ljudske bukvarne pod pokroviteljstvom barona Schwarz-Senborna. — Tudi v naši slovenski stolici bi take narodne bukvarne na ljudsko izomiko gotovo ugodno uplivala.

* (Nesreče na morji.) Po poročilu Londonskega „Bureau Veritas“ ponesrečilo se je na morji meseca oktobra t. l. 25 parnikov in 101 jadernik, mej temi 14 nemških. — Zadnji petek zjutraj sta pa v angleškem kanalu vkupe trčila parnik „Durango“ in železna barka „Luke Bruce“ iz Liverpoola. Parnik se je potopil in 20 pomorščakov je utonilo; jednega so sicer rešili, a je kmalu potem umrl vsled teških ran, katere je dobil mej nesrečo na parniku. Utonili sti tudi soprogi kapitana in inženerja ter kapitanov posinovljeni otrok, tako

da je 24 osob izgubilo pri tej nezgodi svoje življenje. „Durango“, skoraj čisto nov parnik, obložen z železjem bil je na potu iz Dinkirchen-a v Genovo.

Darila za „Narodni Dom“.

Prenesek	12575 gld. 85 kr.
Josip Juraj Strossmayer, vladika v Dja-kovem	300 „ — „
Ivan Rihteršič, zastopnik banke „Slavije“ v Dobernčah	— „ 17 „
Ign. Sahlik v Regulicah	1 „ — „
Odbor za veselico v Postojni	8 „ 42 „
Iz Velikovca na Koroskem:	
J. R. Hočvar, mag. farm.	2 gld. — kr.
Mihel Fran, kaplan	1 „ — „
Dr. Messner Josip, advo-katski kandidat	2 „ — „
Peterman Jos., župnik	5 „ — „
Skrbine Jos., župnik	3 „ — „
Servicelj Matevž, župnik	2 „ — „
Bolavčnik Jan., kanonik	1 „ — „
Neimenovani v Gornjem Gradu	16 „ — „
Ivan Kodrič, kaplan v Šempasu	5 „ — „
Alojzij Zore, zastopnik banke „Slavije“ v Bolcu	2 „ — „
Vkupe	12908 gld 61 kr.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. dec.	7. zjutraj	742.04 mm.	— 17.0° C	sl. zah.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	741.30 mm.	— 10.4° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	740.85 mm.	— 14.8° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura — 14.1°, za 15.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 4. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	125 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	171 „ 50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	104 „	40 „
Ogrska zlata renta 6%	123 „	70 „
„ „ papirna renta 5%	96 „	10 „
5% štajerske zemljišč. od. rez. oblig.	91 „	05 „
Dunava reg. srečke 5%	104 „	50 „
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117 „	— „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	122 „	— „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	109 „	80 „
Kreditne srečke	105 „	50 „
Rudolfove srečke	180 „	— „
Akcije anglo-avstr. banke	10 „	18 „ 25 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	120 „	105 „
	213 „	25 „

Malin

s petimi tečaji, s stanovitno vodo, z jednim nadstropjem visokim stanovanjem: 3 sobe, kuhinja, klet, z vsemi drugimi gospodarskimi poslopji, potem 2 vrta s sadjem zaraščena, 5 oralov njiv, senožitij in gozda, se prostovoljno

proda ali v najem dá

pod ugodnimi pogoji v Ljubljanski okolici. — Natančnejše pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Umetne (32—91)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikauskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Pijanstvo

v vseh stadijih ozdravi po desetletni praksi resno in vestno, tudi ne da bi dotični prej vedel, z jamstvom TH. KONETZKY, Berlin, Brunnenstrasse 53, izumitelj radikalnega zdravljenja in specializist za trpeče za pijanstvom. Uradno poverjena zahvalna pisma, ki potrjujejo upliv tega nedosegljivega sredstva nasproti sredstvom raznih ponarejalcev, zastoj.

Za jesenski in lovski čas!

Važno za posestnike, vojake, lovce itd. itd.; vsem, kateri hočejo pri mokrem mrazu obvarovati suhe in gorke noge, je priporočati odlikovana, c. kr. izključno privilegovana nepremočljiva

usnje krepilna mast

I. Bendik-a v Št. Valentinu

kot najboljše in najcenejše usnje ohranjajoče sredstvo za čevlje, konjsko opravo, usnje za vozove, gonilne jermene. — Dokazano je, da se rabi več let za mazanje lovskih čevljev pri najvišjem dvoru. — Tudi se je dobro obneslo za mazanje krhkih in razpokanih kopit in je najboljše priporočati.

Cene: V velikih škatljah s 5 kilo po 10 gld. in z 2 1/2 kilo po 5 gld. Nadalje v 1/2 škatljah z 40 deka po 1 gld., v 1/3 škatljah z 18 deka po 50 kr., v 1/4 škatljah z 8 deka (43 f.) 25 kr. in v 1/5 škatljah z 3 1/2 deka 100 komadov 12 gld. 50 kr.

Dobiva se v Ljubljani pri Schusnig & Weber-ji; v Mariboru pri Josipu Martine-ji; v Celju pri Treun-u & Stieger-ji; na Jesenicah pri Treun-u; v Krškem pri Engelsberger-ji; kakor tudi v vseh večjih mestih monarhije.

Pred ponarejenjem se svari, ker je toliko mazil, ki občinstvo le zapeljavajo. Kdor pa hoče imeti usnje trajno in čedno, kupi naj samo Bendikovo nepremočljivo mast za usnje.

izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar

Posojila brez prenotacije

dovoljuje vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“

c. kr. uradnikom od IX. dijetnega razreda naprej.

Natančnejša pojasnila daje glavni zastop v Ljubljani (na Kongresnem trgu št. 7) od 8. zjutraj do 2. popoldne in glavni nje zastopnik v svojem stanovanji v isteji hiši od 5. do 6. popoldne. (776—1)

Zobozdravnik Schweiger

z Dunaja

biva

v hotelu „pri Maličič“, II. nadstr., št. 23-24, posluje vsak dan

od 9. do 1. ure in od 2. do 5. ure popoldne.

Cela zobovja in posamni zobje

izdelujejo se po najboljših do zdaj izkušenih navodih ameri-kanske in nemške sestave.

Pri novih zobovjih brez peres daje se nov amalgamiran kavčuk, ki vsled svoje lastne teže v spodnji čeljusti tako trdno tiči, kot bi bil s peresi pritujen; gorenje zobe na zahtevanje z vzdušnim tlakom.

Plombiranje zob z zlatom, zlatim in platina-amalganom ter cementom.

Najnovejši od zobnega zdravnika dr. Herbsta iz Bre-mena izumljeni način, votle zobe polniti z zlatom, izvrševal bom jaz; način ta pripoznali so prve ameri-kanske avtoritete kot najboljšo zlato plombo, koja se jako trdno prime in ob zobovnih strahih utrdi.

Jednacega učinka je od istega uvedeni zlati amal-gam, ki je skoro sličen dobnosti zlata in se le v take zobe vdevlje, keji so preslabi za zlato plombo. Cementna plomba ugodna je zlasti za sprednje zobe, ker se zobem jednaka barva prevarljivo lahko ponareja; je jako močna in se hitro strdi (v petih ali desetih minutah).

Vsak zobobol se takoj zatře, boleče zobe plumbira se še le po polnem odstranjenju bolečine. Po mojem do zdaj ohranjenem in mnoga leta izkušnem navodu polnijo se i zobne korenine a isto tako po polnem gnjili zobje, če še tako bolé, ne da bi je bilo treba izrjaviti, tako da je možno ž njimi jesti in jed prežvekati brez vsake bolečine.

Vse operacije se brzo in zanesljivo izvršujejo; po-pravljanja in neprimerna zobovja se vsprejemljejo rado-voljno v pretvarjanje.

Ker se nameravam v Ljubljani nastaniti, skrbel in trudil se bom tudi tu, pridobiti si z vestnim, dobrim in solidnim delom ter poslovanjem zaupanje p. n. občinstva. Konečno omenjam še, da sem z vsemi potrebnimi pripra-vami in opravo sedanje moderne zobne umetelnosti in teh-nike po polnem preskrbljen, torej mi je tudi možno, po polnem ugajati vsem zahtevam p. n. občinstva, ki v to stroko spadajo. (768—3)

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzdni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah iz z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Surrey“, 4200 ton, okolu 12. dné decembra.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na

J. TERKUILE,

generalnega pasaznega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Umri so v Ljubljani:

26. novembra: Teodor Podetzi, delav-čev sin, 1 1/2 let, Kolodvorske ulice št. 20, za oslabljenjem.
27. novembra: Janez Lässer, prišljeni delavec, 47 let, Poljanski nasip št. 50, za jetiko.
29. novembra: Janez Jerns, delavec sin, 3 mes., Karlovska cesta št. 18, za bo-žnjastjo. — Jurij Rudolf, umirovljeni majot, 69 let, Martje Terezije cesta št. 1, za pljuč-nim edemom.

30. novembra: Marijana Potrebueš, usmiljena sestra, 33 let, Kravja dolina št. 11, za jetiko.
1. decembra: Uša Jerns, gostija, 91 let, Kravja dolina št. 11, za oslabljenjem moči.
— Jera Strupar, mestna uboga, 74 let, Kar-lovska cesta št. 7, za oslabljenjem. — Ga-sper Cufar, dimar, zdaj prišljenec, 32 let, Poljanski nasip št. 50, za vnetjem reber.
3. decembra: Anton Rekar, železniški konduktor, 39 let, sv. Petra cesta št. 42, za jetiko.

Važno za trpeče na prsih in plučah.

Neogibno potreben za kašelj, hripavost, zasliženje, katar in cslovski kašelj je

sok kranjskih planinskih zelišč à 56 kr.

iz lekarne TRNKOCZY v Ljubljani.

Ta sok hitro in gotovo upliva, raztaplja slez, deluje pomirujoče in vla-žajoče, napravlja mirno in okrepujoče spanje in ne moti prebavljenja če tudi se dolgo uporablja. Sijajne lastnosti in srečne vspehe dovolj potrjujejo mnogo-brojna priznana in zahvalna pisma, ki si jih vsak lahko ogleda. I velika ste-kljenica 56 kr. Boljše upliva, kakor vsi v trgovini nahajajoči se sok i siropi in se more rabiti pri odraslih in otrocih.

Ker je sok iz kranjskih planinskih zelišč, kojega jaz narejam, jako pri-ljubljen, zato se pogostem posnemlje, tedaj ponareja. Poskušajo ga mnogi de-lati, ki pa neso posvečeni v to, kako se nareja. Ker so ti ponarejeni izdelki v svoji dobroti in uplivosti mnogo slabši od mojega iz kranjskih planinskih zelišč napravljenege soka, prosim p. n. občinstvo, da naj se ne dà motiti po takih po barvi podobnih in cenejih neučinkovajočih sokih

Ta sok, katerega samo jaz pristnega po nekej skrbnej, popolnem po-sebnej metodi iz svežih kranjskih planinskih zelišč narejam in na parnem apa-ratu kuham, se pogostem zahteva in se vsak dan razpošilja samo iz

lekarne Trnkoczy,

Mestni trg št. 4 v Ljubljani.

Vsaka steklenica mora zaradi pristnosti imeti poleg stoječi moj lastno-ročni podpis:

Jul. Trnkoczy

zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Kloster-neuburgu

jako dobra, prava malaga,

jako dobro krepilo za slabotne, bolne, okrevajoče, otroke itd., proti pomanjkanju krvi in slabemu želodecu izvrstno upliva. V 1/2 in 1/4 originalnih steklenicah pod postavno deponirano varstveno znamko (605—10)

ŠPANJSKE TRGOVINE Z VINOM VINADOR

DUNAJ HAMBURG

po originalnih cenah à gld. 2.50 in gld. 1.30.

Dalje razna fina inozemska vina v originalnih steklenicah in po originalnih cenah pri gospodih: Josip Svo-boda, lekar, in H. L. Wenzel, prodajalec delikates v Ljub-ljani; A. Roblek, lekar v Radovljici; Fran Dolenz, tr-govina s specerijskim blagom v Kranji.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bo-lezni v želodeci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihne-nje, kisle podiranje, sčip-panje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli, (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v že-lodci, preobloženje že-lodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezn na vra-nici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Frave ima samo: v Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na Dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Go-rici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranj: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radov-ljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjeh Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš iz-delek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kap-ljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisnena be-sede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske ma-tere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sod-nijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim zname-njem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki ne-majo teh znakov istinitosti, naj se zavržejo kot po-narejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj na-znajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—163)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.